

## فاجعه حذف یارانه‌های سوخت در گلخانه‌ها

صرف‌نظر از بی‌برنامه‌گی یا برنامه‌ریزی غلط وزارتخانه‌های ذی‌ربط در صدور مجوز گلخانه در استان‌های سردسیر که دمای آنها تا ۱۵- یا ۲۰- درجه هم می‌رسد یا در کوهپایه‌ها و... معمولاً حتی گلخانه‌های مناطق کویری یا معتدل هم حداقل یک فصل تولید را نیازمند دریافت سوخت (گازوئیل هستند).

با توجه به این که هر هکتار گلخانه سالانه به ۳۰۰ هزار لیتر گازوئیل برای یک دوره تولید نیاز دارد تاکنون این میزان به ازای هر لیتر ۱۶ تومان در اختیار گلخانه‌داران قرار می‌گرفت که با احتساب هزینه حمل نزدیک به ۷ میلیون تومان برای یک هکتار گلخانه تمام می‌شد و ۲۰ تومان از هزینه تمام شده تولید هر کیلو محصول گلخانه‌ای (گوجه فرنگی، خیار سبز، بادمجان...) تنها بابت گازوئیل (هزینه برق منظور نشده) منظور می‌شد. اینک که دولت اعلام کرده است گازوئیل را به قیمت FOB بندرعباس (هر لیتر گازوئیل ۳۸۰ تومان) یا ۲۰ درصد زیر این قیمت به گلخانه‌دار تحویل می‌شود یا حتی بنا به نگاه دولت به کشاورزی هر لیتر به قیمت ۳۵۰ تومان به کشاورز عرضه می‌شود به قیمت امروز ۴۱۵ تومان هزینه سوخت (هزینه برق محاسبه نشده است) بابت هر کیلو تولید محصولات گلخانه‌ای به کشاورز تحویل می‌شود در حالی که گوجه، بادمجان و خیار به طور متوسط هر کیلو ۲۰۰ الی ۳۰۰ تومان از گلخانه‌دار خریداری می‌شود.

در همین حال دکتر جهانسوز در نظر دارد برای احداث ۴۰ هزار هکتار گلخانه (با تشویق بخش خصوصی و مشارکت بانک‌ها) اقدام کند اما سوال اصلی این است که: - آیا این اقدام در ادامه سیاست‌های مهندس اسکندری است یا مطالعات کارشناسی و جدی روی آن انجام گرفته است؟

- چرا مناطق تعیین شده برای ساخت ۴۰ هزار گلخانه، دقیقاً اعلام نمی‌شود تا کارشناسان روی آن نظر دهند.

- چرا از سلول‌های خورشیدی و انرژی رایگان خدادادی (به ویژه در مناطقی مانند استان یزد، سیستان و بلوچستان، هرمزگان، بوشهر، خراسان جنوبی و...) استفاده نمی‌شود و همان گلخانه‌های یزد هم که به طور سمبلیک به این روش مجهز شده بودند به حال خود رها شدند.

- چرا وزارتخانه تلاش نمی‌کند تا کمیسیون کشاورزی به کمک گلخانه‌داران بیاید و همان گونه که مقابل حذف یارانه و افزایش قیمت کود شیمیایی ایستاد، گازوئیل گلخانه‌ها را نیز از ۲۰ برابر شدن قیمت نجات دهد؟

## حذف یارانه سموم دفع آفات نباتی

نیلوفر جواهری دلجو

دو سال و اندی پیش وزیر جهاد کشاورزی وقت با هدف تولید محصول سالم و با کیفیت اقدام به حذف یارانه سموم دفع آفات نباتی کرد.

براساس این اقدام هم اینک قارچ‌کش‌ها، کنه‌کش‌ها، نماتدکش‌ها، حشره‌کش‌ها و آفت‌کش‌ها به قیمت آزاد عرضه می‌شود.

مهندس حاتمی کارشناس بخش توسعه و تجارت وزارت جهاد کشاورزی در رابطه با حذف یارانه سموم گفت: براساس این قانون، سموم دفع آفات نباتی از لیست کالاهای یارانه‌ای حذف شد و قیمت آن توسط واردکنندگان و تولیدکنندگان براساس عرضه و تقاضا، تعیین و روانه بازار می‌گردد و دولت دیگر در مشخص کردن قیمت نقشی ندارد.

به گفته مهندس حاتمی: از محل یارانه سموم، نزدیک به ۲۰ میلیارد تومان به سازمان حفظ نباتات کشور که متولی حذف این یارانه‌ها بوده اختصاص یافته است، تا این مبلغ برای معرفی و تولید نهاده‌های بیولوژیک و غیرشیمیایی در داخل کشور، توسعه برنامه مدیریت کنترل تلفیقی آفات و آموزش کاربردی و اثربخش کردن آن برای کشاورزان و کارشناسان در بخش خصوصی و فراخوان و آموزش ۴۳۰۰ نفر از فارغ‌التحصیلان رشته‌های کشاورزی سراسر کشور و به خدمت گرفتن آنها در شبکه‌های مراقبت و پیش‌آگاهی و اعزام آنها به عرصه تولید کشاورزی و مشاوره دادن به کشاورزها استفاده شود.

یکی از کارشناسان شرکت گیاه تولیدکننده سموم دفع آفات در این رابطه به خبرنگار دام، کشت و صنعت گفت: دولت برای رفاه حال کشاورز و به دلیل آنکه برای تهیه سموم دفع آفات از لحاظ قیمت به دشواری نیافتد اعلام کرد که این یارانه‌ها را مستقیماً به دست خود کشاورز می‌رساند. اما تاکنون یارانه یاد شده به دست کشاورز نرسیده است و زارع هزینه‌های ناشی از خرید سم را از جیب خود و چندین برابر قیمت می‌پردازد.

گرچه مصرف سموم دفع آفات نباتی در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۶ به میزان ۱۶ هزار و ۷۰۰ تن کاهش نشان می‌دهد اما از آنجا که این یارانه‌ها در سال ۱۳۸۶ نیز حذف شده بود ولی مصرف سم در همان سال حذف یارانه، کاهش چشمگیری نداشت. به نظر می‌رسد دلایل کاهش مصرف سموم دفع آفات نباتی در سال ۸۷ بر اثر خشکسالی و کاهش سطح داشت بوده است.

وی افزود: در حال حاضر با واردات بی‌رویه انواع سموم دفع آفات به داخل کشور روبرو هستیم و این واردات به صورت فرموله شده و ماده تکنیکال و بیشتر از کشورهای چین، مالزی و هند وارد مملکت می‌شود. از طرفی پایین‌تر بودن قیمت سم وارد شده نسبت به نمونه داخلی آن را می‌توان از مشکلات ناشی از این واردات بی‌رویه دانست.

به نظر این کارشناس فعلاً تنها راه مقابله با معضل واردات بی‌رویه، قدرت رقابت و افزایش کیفیت و بسته‌بندی مناسب نسبت به نمونه خارجی است.

صاحب‌نظران در باب رقابت ناعادلانه بین واردات و تولید داخلی می‌گویند در حالی که برای اجازه تولید سموم دفع آفات در کشور، طرح، توجیه اقتصادی، باید تهیه و سپس زمین، سرمایه، نیروی کار متخصص و در ادامه اخذ مجوزهای لازم از وزارت صنایع و معادن و سازمان حفظ نباتات لازمه کار می‌باشد که البته در صورت راه‌اندازی کارخانه اشتغال‌زایی نیز صورت می‌گیرد. اما برای واردات آن تنها نیاز به مجوز از سازمان حفظ نباتات است و هر فرد به راحتی و بدون در نظر گرفتن زحمات و سرمایه‌گذاری مدیران کارخانجات تولید سموم دفع آفات نباتی می‌تواند نسبت به واردات اقدام نماید.

در حال حاضر تشکیلی به نام انجمن تولیدکنندگان سموم دفع آفات نباتی مشتمل بر ۴۰-۲۰ نفر عضو فعال در کشور پیگیر مسایل انجمن است و وظیفه آنها پیش‌بینی سالیانه مصرف سرانه سموم دفع آفات نباتی کشور و جبران کمبود و کسری آن از طریق واردات می‌باشد.